

Myška, Milan - Zářický, Aleš [Eds]: *Člověk v Ostravě v XIX. století*. Ostrava: Filozofická fakulta Ostravské univerzity, 2007. 256 s. ISBN 978-80-7368-215-6.

Už jeden ze zakladatelů významné francouzské historické školy Annales po 2. světové válce Lucien Febvre upozornil, že „*dějiny se nemají zajímat o nějakého abstraktního člověka, ve své podstatě věčného a neměnného...*“, což inspirovalo známého představitele této školy Jacquese Le Goffa k vytvoření projektu „*L'uomo medievale*“ (Středověký člověk). Jeho kniha byla přeložena do mnoha jazyků a u nás vyšla v r. 1999 pod názvem „*Středověký člověk a jeho svět*“. Čím se vlastně liší jeho práce od do té doby psaných historických děl? Postavil do centra zájmu člověka jako jedince a zároveň součást společnosti. Mohl psát o panovnících a významných postavách, ale zajímalo ho jejich myšlení, sebereflexe a chápání, či každodenní starosti. A protože ve středověku nežili jen panovníci, začal se zajímat o všechny složky společnosti, tzn. šlechtice, měšťany, venkovské rolníky, žáky a studenty, řeholníky, kněží a také lidi na okraji společnosti – tuláky, žebráky, nevěstky nebo třeba katy.

Podobný úkol si předsevzali autoři knihy „*Člověk v Ostravě v XIX. století*“. Celkem osm historiků vytvořilo 26 profilů různých typů lidí, kteří formovali společnost industrializující se Ostravy. Snažili se postihnout celé spektrum tehdejší společnosti. Horní vrstvy zastoupil uhlobaron, generální ředitel, báňský inženýr, advokát nebo lékař, střední vrstvy měšťan, hostinský nebo žena středních vrstev a dolní vrstvy horník, dělník, hutník, kořalečník, vetešník nebo prostitutka. Kniha zkrátka přináší pohled na tehdejší lidi. Jaké starosti asi tak mohl mít podnikatel v 19. století? Ať kořalečník nebo uhlobaron? A co jejich zaměstnanci a zákazníci? Lidé obvykle podléhají pocitu, že v „*děvních časech*“ bylo všechno jednodušší a lepší. Přece tohle kdysi nebývalo! Neexistuje lepší způsob, než se podívat na osudy lidí dané doby. Podnikatelé krachovali, dělníci se opíjeli, kradlo se, mordovalo, ba nemravným způsobem se obcovalo. Stačí nahlédnout do policejních záznamů, dobového tisku a jiných materiálů a na světlo světa se dostanou i krásné obrázky zapadlých kořalen vedle nobl kaváren, vetešnictví vedle obchodních domů, hornické koloniální domky vedle podnikatelských vil nebo prostitutky od pasu dolů, zatímco továrníka od pasu nahoru. Ecce homo!